Orhot Tsadikim

Chapitre 4 - L'effronterie

העזות היא מידה גרועה ברוב פעולותיה, והיא היפוך ממידת הבושה, כי הביישן מעביר על מידותיו וחומל וסולח ומוחל - אבל מי שהוא עז פנים לא יתבייש מפני איש, אך עומד בעזות עם כל אדם, ועושה כל מעשה רע ולא יתבייש, אך מחזיק ברעתו ומתקשה בעבירה, ועל זה נאמר (ירמיה ה ג): "חזקו פניהם מסלע מאנו לשוב", ונאמר (יחזקאל ב ד): "והבנים קשי פנים וחזקי לב". וכל המעלות הטובות הנאמרות של הבושה הן היפוך בעזות. כאשר מתגבר האדם במידה הזאת, הוא מאד נבזה בעיני בני אדם, ואפילו הוא חכם, והרבה רעות נגררות אחר העזות: המעיז פנים עם בני אדם, לא יימלט מן המחלוקת ושנאה וקנאה. ומי שהוא מעזי פנים הוא מכחיש ייחודו, והוא לא ישא פני גדול ופני זקן לא יחון, וכל עבירות שבתורה הן קלות בעיניו לעבור עליהן - הכל מפני רוב העזות שבו. ועליו נאמר (אבות פ"ה מ"כ): "עז פנים לגיהנם".

העז נקרא רשע, שנאמר (משלי כא כט): "העז איש רשע בפניו". והרשעים מגונים ומאוסים לפני השם, יתברך, ושם הרשעים מגונה, כדכתיב (משלי י ז): "ושם רשעים ירקב". על הבושה נאמר (תהלים כה ט): "וילמד ענוים דרכו", ועל העז הרשע נאמר (תהלים קמו ט): "ודרך רשעים יעות". מי שיש בו מידת העזות עושה עבירות חבילות חבילות וחושב עצמו צדיק, ועל דרך זה אנו מתוודים: אין אנו עזי פנים וקשי עורף לומר לפניך ה' אלהינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו. וזו היא מידה רעה חולה - מי שהוא רשע ויאמר: לא חטאתי! ועל זה הקדוש ברוך

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

הוא שופט אותו ואינו מרחם עליו, כדכתיב (ירמיה ב לה): "הנני נשפט אותך על אמרך לא חטאתי", ואמר (משלי כח יג): "מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועוזב ירוחם", וזה הדרך העז הוא רחוק מאד מדרכי התשובה. ועל הזונה נאמר (משלי ז יג): "העזה פניה ותאמר לו". המידה הזאת היא רעה מאד, כי מביאה את האדם לבייש את חבירו ואת העניים, כענין שנאמר (משלי יח כג): "תחנונים ידבר רש ועשיר יענה עזות". וכל שכן אם מבייש את רבותיו ומעיז פניו נגדם, ומקשה ערפו נגד מוכיחיו מרוב עזותו - אז המידה הזאת מוציאתו מן העולם, וראוי להרחיקה מנפשו.

אך המידה הזאת משובחת מאד בעזות התורה והעבודה, להעיז פניו נגד הרשעים ולהקשות עורף כנגדם, שלא לשמוע לעצתם, ושלא להודות על שקריהם ותועבותיהם, ושלא להחניף להם. וצריך להעיז פניו אף בקיום המצוות, אם ישחקו בו בני אדם. וצריך להעיז פניו נגד רבותיו לשאול מה שאינו יודע, ולא יתבייש בזה. וצריך להעיז פניו להוכיח בני אדם לגלות להם חטאותיהם.

וצריך האדם להחזיק על המידה הזאת להכניעה במקום הגנאי ולהתגבר עליה כפי כחו, כי קשה מאד להימלט מן המידה הרעה הזאת, אם לא שישים חוזק כחו ועוצם גבורתו לנצחה ולהעבירה מפניו במקום החטא, ולהעמידה בקרבו ועל פניו במקום אשר מקבל שכר על קשיות ערפו.

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions